

Abstrakte øyeblikk

performance installasjon

«Inside Glass»
Installasjon: Hilde Grønner Flikke
Performance: Fernanda Branco
Lyd: Per Jørgensen
Galleri Gathe

En forfriskende kunstopplevelse for åpne sinn

I et vakkert belyst Galleri Gathe henger Hilde Grønner Flikke sine installasjoner og collager. Hun har jobbet med tema som glemsel og planløshet. På veggene henger collager der overmalte kalendere er grunnelementet. En løs vegg av armeringsjern dingler fra taket og legger skygger på gulvet. Innhegnet i mer armeringsjern ligger skuespiller Fernanda Branco under dynen, tidvis syngende og snakkende, mens Per Jørgensen, kjent fra blant annet Bergen Blues Band og frijazzgruppen Jøkleba, bygger et dypt detaljert, lekende og nesten taktilt lydlandskap av tenkelige og utenkelig lydskilder og instrumenter.

Iført et skjørt av klirrende glassmosaikk og et gipset liv, beveger Branco seg famlende gjennom installasjonen mens hun fremfører Christina Lederhaas' fragmenterte og bilderike tekst. Bruddstykker av små historier, ufullførte meninger og setninger glipper akkurat forbi oppfattelsen som et glemt ord du har på tungen.

Branco tar publikum med gjennom en kvinnes prosess fra en blindet tilstand av søvn til våken søken etter sin egen stemme. Hun tar publikum med på en underfundig ransakelse av hvordan biter av minner, historie og herkomst danner et uregjerlig nettverk og struktur i livet. Med illustrerende bevegelser komplementerer Branco det assosiasjonsrike lydbildet og tekstmaterialet. Installasjonen står der som et nakent skjelett, en stillferdig, men fysisk manifestasjon av et menneskes mentale arkiv. Sammen danner de ulike elementene en poetisk, balansert og samstemt helhet. Trioens labyrinthiske og undersøkende tilnærming skaper rom for refleksjon rundt mange av menneskets elementære grunnsteiner i livet, men minner oss kanskje mest om å være til stede i øyeblikket, som jo kan være godt å ta med seg i en travel førjulstid.

TORA DE ZWART RØRHOLT

– Å skrive forord er en del av min ytringsfrihet

BOKINTERESSERT: Utenriksminister Jonas Gahr Støre deltok på bokmassen i Frankfurt sammen med avtroppende forlagsjef i Aschehoug William Nygaard. Støre har skrevet flere forord i norske bokutgivelser og deltatt på flere boklanseringer. ARKIVFOTO: KAJA KORSVOLD

Utenriksminister Jonas Gahr Støre tilbakeviser at han bidrar til å markedsføre bøkene han har skrevet forordet til.

TONJE AURSLAND
tonje.aursland@bt.no

– Om et forord av meg skulle løfte bokens verdi på den ene eller andre måten, er det uproblematisk for meg. Å ytre meg skriftlig er en del av min ytringsfrihet der målet er at det jeg har skrevet skal ha en virkning, sier utenriksminister Jonas Gahr Støre til BT.

I går skrev BT at stadig flere forord i ulike sakprosa-bøker er skrevet av statsråder. Regjeringsmedlemmer har signert forordet i minst 15 bøker skrevet av andre forfattere, og utenriksministeren er den mest aktive.

Ikke «klarerte» forord

– Jeg skriver forordene fordi jeg håper det kan være viktig, fordi jeg liker å skrive og fordi jeg trekkes til dem som har mot til å skrive bøker, sier utenriksministeren.

Professor Johan Tønnesson mener bøkene som har forord signert av en statsråd, kan få ufortjent drahjelp.

– Det kan virke noe urettferdig med tanke på alle de andre viktige bokutgivelsene som ikke får den samme hjelpen, sier Tønnesson som er sakprosa-professor ved Universitetet i Oslo.

Han har sett nærmere på foror-

fakta

forord av ministre

- Sittende regjeringsmedlemmer har skrevet minst 15 forord i ulike sakprosa-bøker.
- Noen av forordene er lagt på regjeringens nettsted med lenke til forlag der du kan kjøpe boken.
- Forlagsredaktør i Pax, Marianne Bjørndal sier at forordene kan gi bøkene større oppmerksomhet.

Leder av kontroll- og konstitusjonskomiteen, Anders Anundsen, (Frp) mener statsrådene bør være varsomme med å skrive forord, fordi det kan bli stilt spørsmål ved tilliten til både statsrådene og departementet de representerer.

– Alle de forord jeg har skrevet er etter egen vurdering. Skulle jeg være i tvil om det kan stride mot min rolle som utenriksminister, regjeringsmedlem eller partimedlem, vil jeg spørre kolleger. Men det har ikke vært såpass vanskelig til nå, sier Gahr Støre.

Anundsen er også sterkt kritisk til at noen av forordene som Jonas Gahr Støre har skrevet er lagt ut på Utenriksdepartementets hjemmeside, med direkte lenke til forlagene der bøkene kan kjøpes. Han mener praksisen er uheldig fordi grensesettingen mellom departementenes informasjonstjeneste og de kommersielle interessene blir uklare.

– Har jeg skrevet noe som har et politisk budskap, opplyser vi om det på UDs nettsider. Selvsagt gjør vi det, sier Jonas Gahr Støre.

også en deltaker i den intellektuelle debatten, hvilket jeg synes er flott, sier Tønnesson.

– Gahr Støre viser en vilje til å gå inn i den norske litterære offentlighet. Teksten i dette forordet har høy kvalitet. Han kunne ha skrevet det kun i kraft av å være seg selv, med sin erfaring og sin kunnskap. Men han oppnår full pott ved i tillegg å kunne signere som utenriksminister, sier han.

– Hva skal til for at du skriver forord til en bok?

– At bokens tema fanger interesse, at det berører meg som utenriksminister eller politisk menneske. Det summerer seg vel til at det er en bokidé jeg ønsker å støtte, og der jeg tenker at et forord av meg vil bidra til å fange interesse for boken. Det har variert mellom type bøker, fra en bok om globalisering for ungdom, flere bøker om nordområdene, kultur i nord eller om generell utenrikspolitikk, sier statsråden.

Vil skrive flere

Han har også skrevet forord til bøker av forfattere som har betydning noe spesielt for ham.

– Som franske Jacques Attali og norske Inge Eidsvåg. I noen sammenhenger er taler eller artikler jeg har holdt og skrevet omarbeidet og blitt til forord i et bokprosjekt. Eller omvendt.

– Ser du på forordene som et viktig del av ditt arbeid?

– Viktig del av mitt arbeid er det neppe, men jeg vil gjerne fortsette med det, dersom jeg passer til boken og boken passer til meg.

– Blir en deltaker i den intellektuelle debatten

Professor Johan Tønnesson mener bøkene som har forord signert av en statsråd, kan få ufortjent drahjelp.

– Det kan virke noe urettferdig med tanke på alle de andre viktige bokutgivelsene som ikke får den samme hjelpen, sier Tønnesson som er sakprosa-professor ved Universitetet i Oslo.

Han har sett nærmere på foror-

dene som utenriksminister Jonas Gahr Støre har skrevet, og mener de har en helt annen varighet enn for eksempel hans politiske taler. Tønnesson ser på forordene som en del av selve bokverket.

– Ta for eksempel «Kort historie om fremtiden» av Jacques Attali. Her har statsråden skrevet seg inn i boken. Det er opprinnelig en bok av en fransk tenker, men Gahr Støre planter den i norsk virkelighet. Slik blir han

Tønnesson mener Gahr Støre bruker bøkene til å fremme politiske standpunkt.

– I boken om atomvåpen skriver han for eksempel at han ønsker å revitalisere debatten. I den andre enden av skalaen av bøkene som Gahr Støre har skrevet forordet til, er boken av Inge Eidsvåg. Her fremstår forordet nærmest som en hyllest av forfatteren, en slags gest fra venn til venn.